

Susret na kraju 2014. godine – performansa mira

Wiesbaden 6.12.2014. Bogati program tradicionalne predbožićne večeri Hrvatske kulturne zajednice koja je održana u Domu kardinala Kuharića u Wiesbadenu zadovoljio je svaki ukus od preko 40 okupljenih članova i prijatelja hrvatske kulture. „24 godine ispunjeni radom i zalaganje članica i članova pokazalo s i u ovoj godini plodim“ – istaknuo je u svom pozdravu Josip Špoljarić, generalni konzul u predstavništvu Republike Hrvatske iz Frankurta/M. Predsjednik zajednice, Ivica Košak pozdravio je dvije nove članice, Janicu Ernst i Jelu Šare. zaželio im dobrodošlicu u društvu. Gospođa Šare, likovna umjetnica iz Wiesbadena predstavila se i kroz prigodnu izložbu slika.

Susret na kraju godine-performansa mira 2014.

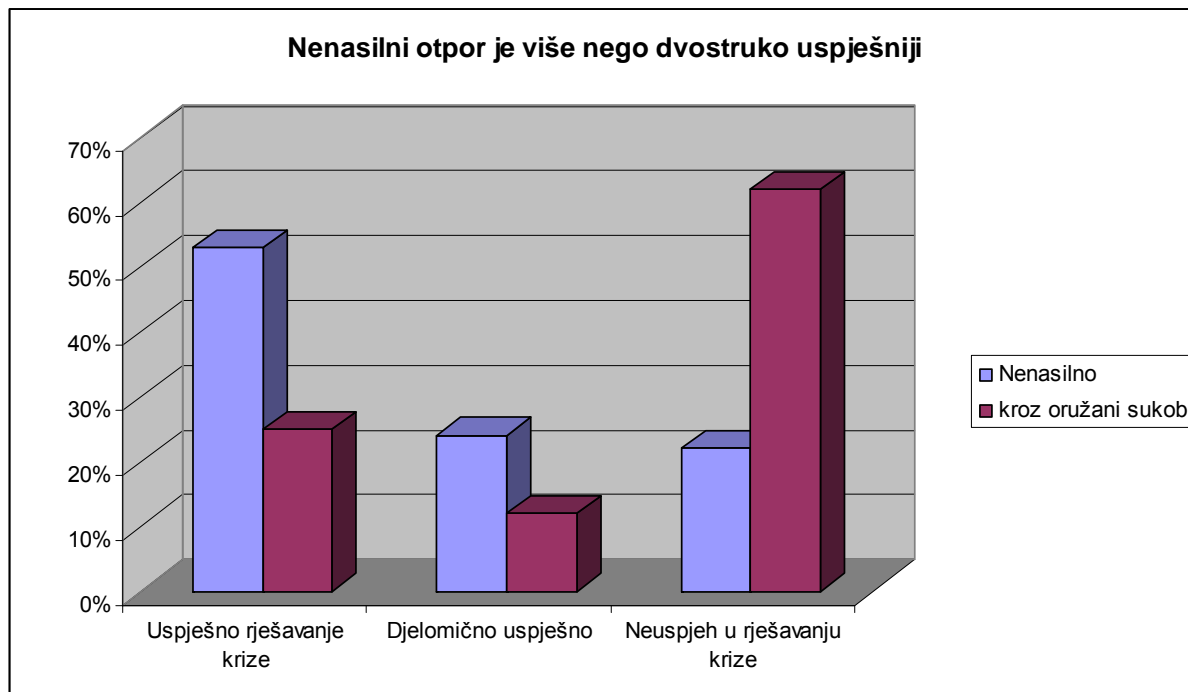
Usljedio je i prigodni Hommage za preminule članove, suradnike i prijatelje Zajednice. Obilježeni je vječni odlazak gospođe Ivone Dončević, novinara Hrvatskoga glasa Berlin: Emila Cipra, suradnika Zajednice u Wiesbadenu, fra Ivica Alilovića, te Srećka Bošnjakovića, dugogodišnjeg predsjednika udruženja „Hrvatskih inženjera, tehničara & ekonomista“ suradnika i autora u časopisu „Riječ“.

Performansa mira

Performans mira je bila tema večeri. Ivica Košak je u prezentaciji povijesnih napora predstavio prvi poznati mirovni ugovor i njegovo značenja za današnjicu u koji se na vode samo nacionalni ili međudržavni ratovi nego i prema citatu Waren Buffera rat socijalnih staleža koji uzrokuje ne samo razaranja, neimaštinu nego i primarni nedostatak zadovoljavanja ljudski potreba Glad kao posljedica sukoba i nepoštene raspodjela dobara odnos 24.000 života dnevno. To je više nego stradanja u direktnim vojnim sukobima, ali se može smatrati kao posljedica istih. 5 eurocenta je dovoljno u većini neimaštinom pogođenih područja kako bi se zadovolji potreba za dnevnim obrokom hrane. „Pet centi to je kovanica za kojom bi se malo tko od nas - zbrinutih stanovnika - sagnuo da ju podigne s poda“ – rekao je Košak i kao simbol te naše raskoši spalio novčanicu u protuvrijednosti od 5 eurocenta.

Godišnje umire 8, 8 milijuna, poglavito djeco od gladi to je skandal čovječanstva u kojemu se rješenje problema vidi u nasilnim promjenama društva. To proturječi ne samo Božićnoj poruci mira nego logici zdravog razuma. Takva se poruka nalazi u predstavljenoj studiji o

nenasilnom civilnom otporu koji je u prošlom, dvadesetom stoljeću bio uspješniji od nasilnih, ratnih pokušaja rješavanja međunarodnih ili nacionalnih napetosti. Studiju su izradile Maria J. Stephan, direktorica obrazovne inicijative u Međunarodnom centru za nenasilno rješavanje konflikta i Erica Chenoweth, docentica na Sveučilištu Wesleyan i postdoktorandica na Belfer-Centru za znanost i međunarodne poslove u John F. Kennedy School of Government pri Sveučilištu Harvard. Ivica Košak je u jednoj video prezentaciji ukazao na rezultate ove studija koja zorno prikazuje: - *nenasilje je uspješnije od rata i nasilja*.

Izvor: Usp. http://www.ekd.de/aktuell_presse/news_2011_10_24_2_brahms_libyen.html

Chenoweth, Erica; Stephan, Maria J.: **Why civil resistance works**. The strategic logic of nonviolent conflict. New York, 2011.

Od gladi umire 8,8 milijuna ljudi godišnje, poglavito djece, To je sramotni žig čovječanstva čija se tehnička moć iscrpljuje u vojno-industrijskom kompleksu na štetu siromašnih stanovnika Zemlje. A moćno oružje u rukama nasilnika je neznanje, kao i propaganda mržnje. Božićna poruka „ mir na zemlji ljudima dobre volje“ biti će kao i na kraju svake godine prečesto svjedočanstvo s usana ali ne i srca. Govore da je Božić dan mira.

Ipak, ne možemo se potpuno odati svečanosti i slavlju, jer milijuni naše braće ljudi u svijetu pati i gladuje. 50 milijuna Europskih građana je bez Domovine. Sjetimo se barem u vrijeme Božića onih koji pate i tuguju, onih koji su lišeni topline domaćeg ognjišta, za roditelje koji blagdane provode u uzdasima i suzama, za djecu koja su lišena svojih. Preduvjet za rješavanje svih ostalih problema je život u miru.

Za pomirbu sa samim sobom kao i sa okolinom je u pravilu nužan napor koji nadilazi sve zahtjeve jednog rata. Strah i mržnja su jednostavni, naravni ljudskom biću, tom polu golom majmunu koji je u stanju napamet izračunati kako slijetanje na 500 milijuna kilometra udaljenu kometu košta samo tri eura po glavi stanovnika Europe, ali zažmirit i ubrzati korak pred prosjakom koji ne treba više od 5 centi da bi preživio dan.

Redakcija „RIJEČ“: Kolaž Asirskog-Egipatskog mirovnog ugovora iz 1259 p.n.e i egipatskog hijeroglifa **em-hotep** koji znači MIR.

U godini i kojoj se obilježavaju 100. obljetnica početak prvog i 70. godišnjica početka druga svjetskog rata zahtjeva se progovoriti i o miru.

Dobar uzor za to može biti navedena studija koja ukazuje na to kako mirnodopski napori donese plod. Zahtjev pomirenja star i leži u krojenima naše civilizacije. *Hrvatska kulturna zajednica* je na ovogodišnjem studijskom putovanju imala prilike, u Egipatskom muzeju u Berlinu, upoznati najstariji spomenik kulturi mira iz godine 1259 p.n.e.. Dakle prije više od tri tisuća godina. Iz tog doba potječe i spoznaja o uređenju društva na temelju zakona kakovog poznajemo iz Biblije. Zakonska norma "Oko za oko, zub za zub" zvuči okrutno premda to nije. Njegova provedba nije nikada u praksi rabinskog sudstva smatrana niti provedena doslovno. Već u surovo vrijeme Starog zavjeta je to bio humani zahtjev legislative i izvršne uprave društva: - *Taj zakon je trebao prekinuti beskrajnu spiralu nasilja do koje uobičajeno vodi krvna osveta.*

Redakcija „RIJEČ“: Kolaž „Oko za oko“ hebrejski „ajin tachet ajin“ prema likovnom radu umjetnice Jele Šare: Oko.

Povijest međuljudskih sukoba bilježi nasilje u svim epohama kao neku vrst kolateralne štete. Ne mali broj (20%) stanovnika Njemačke stranog, između ostalih i hrvatskog je porijekla. Mnogi su ovdje našli utočište pred progonom, bilo u vlastitoj domovini, bilo da je matična zemlja doživjela stranu agresiju. Obaveza kulturnih društava, socijalnih organizacija i

UNTERSTÜTZER URKUNDE

Ivica Košak

(Kroatische Kulturgemeinschaft e.V.)

unterstützt die Kampagne
„Stopp Hass-Propaganda! Erst prüfen, dann teilen.“

Clemens Maria Haas,
Komponist und Musiker

Christoph Meißner,
Vorsitzender Neues Potsdamer Toleranznetz e.V.

vjerskih zajednica je da naglasi probleme, uzroke i posljedice, a koje nastaju u samom progonu ili su vezeni na diskriminirajući karakter nasilja. S diskriminacijom nema

napretka! Mi svakodnevno susrećemo žrtve i počinitelje. Jedni i drugi dijele

našu svakodnevnicu bez prepoznatljivog vanjskog obilježja. A zadaća je umjetničkog djela da se ne zaboravi ono što žrtve ne mogu potisnuti u zaborav, ali bez nagonskog poriva osveta.

Izgovaranje poruke mira, istkano je Košak u predavanju, - olakšava da se iz uvjetne anonimnosti usmjeri pozornost na tragediju nasilja. Umjetnost ovdje služi kao medij ali i uputa, - kako da se podnese nepodnošljivo i kako živjeti unatoč bolnom sjećanju!

Uz poruku mira nužno je zaustaviti propagandu mržnje. *Propaganda mržnje* koja je za svoju posljedicu ima razaranja, masovna ubojstva i torturu tisuće civila građana ne smije postati tolerirani dio medijske komunikacije.

Hrvatska kulturna zajednica u Wiesbadenu sudjeluje u programu „Zastavite propagandu mržnje!“ koji podržava Savezna vlada iz Berlina.

Susret na kraju godine – predbožićnu večeru uveličala je svečana akademije zbora Hrvatske katoličke misije iz Wiesbadena po vodstvom sestre Auksilije Milić. Sestra Auksilija je počasni član Hrvatske kulturne zajednice u Wiesbadenu. Tom prilikom uručena je zahvalnica,

skulptura „Zajedništvo“ iz proizvod *fair-trade* organizacije za čiju je poštnu trgovinu osnovana zadruga „*Weltladen*“ sa sjedištem u gradu Idsteinu. Hrvatska kulturna zajednica iz Wiesbadena, kao pravna osoba, osnivački je član i suvlasnik te zadruge. Zadruga ima zadaću da poštenom trgovačkom praksom unaprijedi robnu razmjenu i potrošnju zasnovanu na pravednim socijalnim i etičkim odnosima.

Skulptura „Zajedništvo“ za sestru Auksiliju

Za hrvatsku se zajednicu tako otvara mogućnost, da ovim iskorakom predstavi sebe i svoje članove u svjetlu dobre poduzetničke prakse. Produkti za čiju se proizvodnju plaćaju poštene nadnice, primanja koja osiguravaju životne potrebe proizvođača, jesu skuplji, ali imaju nezamjenjiv okus pravde. Okus koji se na iskušava jezikom nego dušom. I upravo ova plemenita osobina, koja nam često nedostaje u svakodnevnici, postaje predmetom rada i integracije hrvatske zajednice u migraciji.

Naravno, nije zapostavljeno niti očekivanje za ostvarivanjem dobiti za Zajednicu, koja će služiti unapređenju rada kulturne zajednice na *opću korist u području kulture, društvenoga rada i njegovanju prijateljskih odnosa među narodima.*

Iako kultura nema cijenu, izložena je i literatura koja se mogla kupiti. Autorica Katica Kiša članica Kulturne zajednice Mainz predstavila je svoju knjigu: „*Svjetlo života*“. Roman autorice Marijane Dokoza: „*Grijesi*“ koji je predstavljen prigodom „*Martinja*“ u kulturnoj zajednici, mogao se dobiti kao prigodan poklon. Umjetnički radove, kao vrijedne božićne čestitke u izradi likovne umjetnice Jele Šare ostaju u trajnoj ponudi zajednice kao čestitka i poklon koji se pamti i čuva.

Novim počasnim članom Hrvatske kulturne zajednice u Wiesbadenu proglašen je Rajko Radišić.

U kratkoj laudaciji predsjednik Zajednice je istaknuo predavanje gospodina Radišića: „O državnim obilježjima Republike Hrvatske - Kako se Hrvatska budila iz dubokog sna“ održanog u Wiesbadenu početkom travnja 2009. u Domu kardinala Franje Kuharića.

Na predavanju su tada uz dvadesetak gostiju bili i konzul za gospodarstvo iz Generalnog konzulata RH u Frankfurtu, gospodin Marko Šimat, te svećenici fra Ivica Alilović i dr. fra Ante Bilokapić, kao i sestra Auksilija Milić. Nastavnik glazbe Rajko Radišić u svom je predavanju govorio o autoru „Lijepa naša“, Antunu Mihanoviću. Govorio je o buđenju Hrvatske iz dubokoga sna u Antunovićevo doba, a pjesma Lijepa naša, koja je objavljena u Danici, pridonijela je buđenju hrvatstva. Himnu je uglazbio hrvatski državljani srpske nacionalnosti Josip Runjanin, Vinkovčanin, koji je kao vojnik službujući u Glini bio i pod zapovjedništvom budućeg hrvatskog bana Josipa Jelačića. Lijepa naša je između dva svjetska rata bila i hrvatska himna, koja je 1974. uvrštena i u Ustav SFRJ. Profesor Radišić je govorio i o zastavi i grbu, koji, kako je rekao, čine cjelinu. Današnji grb na zastavi u uporabi je od 21. prosinca 1990. godine.

Novom počasnim članu zajednice, urečen je kao prigodan poklon, povijesnu sliku, pretiska iz „Riječi“ broj 41. Slika pod naslovom „Slavenska barikada“ prikazuje prvi zajednički javno izvješćivanje hrvatske i njemačke zastave na slavenskoj barikadi u Beču u svibnju 1848. godine. Hrvatsku je zastavu tada nosio baron Dragutin Kušlan, a sliku je izradio češki likovni umjetnik Franjo Kolarž.

Susret je okončan ugodnim raspoloženjem kojemu su pridonijeli glazbenici Senad Ajanović s gitarom i **Rajko Radišić** s harmonikom. Prigodni izbor pjesama, kao izvanredno izdanje časopisa „Riječ“ olakšao je prisutnima da punim grlom prate glazbu koja je ne samo zadovoljila svačiji ukus nego i pokazala kako zajedništvo Hrvatica i Hrvata te hrvatskih državljana može biti ugodno, lijepo i korisno. Gosti ovog skupa pokazali su i nadregionalni karakter hrvatskog zajedništva jer tu su bili prisutni članovi kulturnih zajednica i društava iz Koblenza, Mainza i Frankfurta. **Kao poseban akt humanitarne geste, glazbenici Senad Ajanović i Rajko Radišić odrekli su se honorara za nastup u korist humanitarne pomoći. Hrvatska kulturna zajednica će predviđeni iznos uplatiti na račun pomoći poplavljenima u Posavini.**

Tekst i slike: Ivica Košak